

“Чорнобильська АЕС - це нині передусім об'єкт політики...”

Я ж почну з економіки. До аварії на ній вироблено 150 млрд. кВт. г електроенергії і після 1986 року вже 140 млрд. кВт. г. У загальному ціна цієї електроенергії становить 6,5 млрд. грн.

У вересні 1997 року вповнюється 20 років першому енергоблоку і 16 років третьому. В 1996 році станція, два енергоблока, виробили на 600 млн. грн. електроенергії. На експлуатації трьох енергоблоків і об'єкта “Укриття” тепер задіяні 6 тисяч працівників. Місто Славутич на всі 90 відсотків перебуває на балансі атомної електростанції.

Який вигляд має нині Чорнобильська АЕС стосовно інших атомних електростанцій? За обсягом виробленої продукції на одиницю встановленої потужності в 1995-1996 роках лідирує з коефіцієнтом встановленої потужності 75 %.

Щодо екології. Викиди в навколишнє середовище впродовж минулих років становлять менше 5 % від нормативних. ЧАЕС - одна із п'яти атомних станцій такого типу, які працюють у Росії, Литві й Україні. Ленінградська і Курська АЕС уведені в експлуатацію раніше, і в даний час працюють.

Постійний інтерес суспільства до Чорнобильської станції обумовлений почуттям особистої причетності кожної людини до подій 1986 року, незгаданими враженнями від масштабів трагедії, тривоги, недовіри, страху. Ці почуття людей дають підґрунтя для маніпуляцій, перешкоджають розвиткові атомної енергетики, в тому числі і на Заході.

Саме через це група країн “великої сімки” у 1994

році виступила з вимогами про дострокове припинення роботи ЧАЕС. У грудні 1995 року був підписаний Меморандум про взаєморозуміння. Він став результатом нелегкого компромісу. Були враховані вимоги Президента України, поставлені у його листі до лідерів країн “великої сімки”. Вони відомі: про створення потужностей і умов для персоналу станції, переведення об'єкта “Укриття” в безпечну систему, вирішення соціальних проблем. Такі перші результати діалогу з країнами “великої сімки”.

На ЧАЕС зупинено блок № 1. Цей крок демонструє прагнення України піти на компроміс. Це - дорогий крок. У нинішньому році втрати України становитимуть 40 млн. грн. через різницю у цінах по паливу при виробництві такої ж кількості електричної енергії на теплових станціях і 50 млн. грн., необхідних для утримання блока і обстеження його у процесі виведення з експлуатації. Отже, витрати становлять 50 млн. доларів.

Одночасно одержаний грант 140 млн. доларів на п'ять років. Із них 10 млн. доларів інвестицій, можливо, будуть виділені у цьому році.

Ми передбачаємо, що Європейський Союз виділить ще 100 млн. доларів для створення системи з переробки твердих РАВ. Можливо, що це також буде обставлено відповідними політичними умовами.

Триває спільна робота з “великою сімкою” щодо об'єкта “Укриття”. У грудні 1996 року всі учасники дійшли згоди з короткотермінових і довготермінових заходів.

На об'єкті “Укриття” те-

пер триває звичайна нормальна робота. У 1996 році було використано понад 20 млн. грн. на роботи, пов'язані з його стабілізацією.

Про безпеку діючих блоків. Це надзвичайно важлива проблема. Нагадаю, що якраз після 1986 року були вжиті всі необхідні заходи, які унеможливають події одинадцятирічної давності. За перші три постчорнобильські роки на це було вкладено близько 300 млн. доларів. Упродовж минулих трьох років - виконано значно менше заходів (119) на 10 млн. доларів. На нинішній рік на безпеку блока № 3 ми плануємо вкласти 8 млн. доларів.

Програма виведення ЧАЕС з експлуатації. Це вимога Верховної Ради і уряду. В 1992 році підготовлена концепція відповідної Програми. Тепер, у зв'язку з новими умовами, вона переробляється. Головні її складові: перш за все розрахунок робиться не на власні сили, можливість роботи енергоблоків після 2000 року. Це надзвичайно важливий фактор. Якщо будемо планувати власними силами зупинити роботу станції у 2000 році, ми її не зупинимо і не одержимо того, на що розраховуємо.

Найближчим часом Кабінет Міністрів згідно із законом прийме постанову про виведення блока № 1 з експлуатації. Уряд прий-

няв рішення про пуск блока № 2, який має як мінімум п'ятирічний ресурс. Проведений економічний аналіз свідчить про ефективність його пуску. Це не суперечить домовленостям із Заходом, а лише зміцнює нашу позицію. Витрати на пуск - 110 млн. гривень, експлуатаційні витрати на наступні три роки - 300. Прибуток від роботи - 600 млн. гривень. Таким чином навіть у вигляді податків ці 100 млн. грн. можуть бути повернуті державі найближчими трьома роками експлуатації блока № 2. Це означає, що у 2000 році, коли підбиватимемо підсумки цієї тривалої п'ятирічної дискусії із Заходом, у нас будуть всі підстави виграти її. Головне - до 2000 року зберігається потенціал і персонал Чорнобильської станції, аналітичні потужності.

Попереду - велика і відповідальна робота, яку більше нема кому зробити. Це перетворення об'єкта “Укриття” в екологічно безпечну систему. Її виконуватимемо і після 2000 року, і триватиме вона кілька десятиліть. І зробить це лише той колектив, який працює у таких умовах кваліфіковано.

Сергій ПАРАШИН,
генеральний директор
ВО “ЧАЕС”.